

První případy leishmaniózy u koní ve střední Evropě

06.10.2025

Tým českých a rakouských veterinářů a parazitologů pod vedením profesora Davida Modrého z České zemědělské univerzity v Praze opakovaně detekoval původce významného onemocnění koní (a lidí) ve střední Evropě. V letech 2021-2023 se objevily čtyři nesouvisející případy kožní leishmaniózy u koní způsobené prvokem *Leishmania martiniquensis*. Výsledky byly v září zveřejněny v prestižním americkém časopise *Emerging Infectious Diseases*.

Modrý D, Hainisch EK, Fuehrer HP, Kniha E, Unterköfler MS, Sádlová J, Jahn P, Řeháková K, Sedlák K, Votýpka J. Emergence of autochthonous *Leishmania (Mundinia) martiniquensis* infections in horses, Czech Republic and Austria, 2019-2023. *Emerging Infectious Diseases*. 2025 Sep;31(9):1838.

Ke stažení: https://wwwnc.cdc.gov/eid/article/31/9/25-0254_article

Díky spolupráci s terénními veterináři a majiteli koní tým složený z odborníků z Masarykovy univerzity v Brně, České zemědělské univerzity v Praze, Veterinární univerzity Brno, Parazitologického ústavu Biologického centra AVČR, Státního veterinárního ústavu Praha a Univerzity veterinární medicíny ve Vídni popsal čtyři dosud neznámé případy kožní leishmaniózy u koní v Česku a Rakousku. Ve všech případech byl potvrzen parazit ***Leishmania martiniquensis***, který se obvykle vyskytuje v tropických oblastech, a nálezy ve střední Evropě tak představují významný posun v chápání výskytu tohoto onemocnění.

Leishmanióza je infekční onemocnění přenášené drobným hmyzem. Typickými přenašeči jsou flebotomové, kteří se v ČR nevyskytují. Zatímco ostatním původcům leishmaniózy se vědci věnují už po desetiletí, infekce druhem *L. martiniquensis* obestírá řada nejasností. První případy infekcí *L. martiniquensis* byly popsány u lidí tropických oblastech, následně byly nemoc objevena u koní a dalších zvířat. U nemocných koní se projevuje jako zduřelé kožní uzly v okolí očí, canthus rostralis nebo jinde na hlavě, ty se s rozvojem onemocnění mohou měnit v plošné otevřené nehojící se rány. Část infekcí může připomínat sarkoid – kožní nádor často diagnostikovaný u koní.

Mezi lety 2019–2023 byly popsány tři případy v Česku, a to na Olomoucku, Pardubicku a Ústecku, a jeden případ v rakouském Štýrsku. Parazit byl potvrzen díky kombinaci klinických nálezů a moderních diagnostických metod, jako jsou kultivace, cytologie, PCR a genetická analýza. Jedná se o první doložené případy onemocnění způsobeného tímto druhem parazita ve střední Evropě.

Riziko pro člověka

Druh *L. martiniquensis* je tzv. **zoonotický**, tedy přenosný i na člověka. Největší riziko představuje pro osoby s oslabenou imunitou. Přenos parazita mezi zvířaty a člověkem je pravděpodobně zprostředkován drobným hmyzem, tzv. **tiplíky (*Culicoides* a další)**, kteří se vyskytují po celé Evropě včetně ČR. Nicméně případy u člověka jsou velmi vzácné a v Evropě neznámé.

Diagnostika:

- ze suspektních případů FNAB přímo z lézí
- standardní cytologie: průkaz amastgotních stadií leishmanií v bílých krvinkách

- odebraný čerstvý biologický materiál doručit ke kultivaci a PCR/sekvenoční diagnostice

materiál jsme schopni vyšetřit bezplatně, zaslání třeba ale avizovat předem telefonicky

koordinace laboratorních vyšetření:

prof. MVDr. David Modrý, Ph.D.

Katedra veterinárních disciplín a Centrum infekčních nemocí zvířat

Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Česká zemědělská univerzita v Praze

modrydav@gmail.com

724334808

[První případy leishmaniózy u koní_info pro veterináře.pdf](#)